

10 Принципа на Справедливата търговия*

Световната организация за справедлива търговия установява и съблюдава за спазването на 10 принципа, които организациите, занимаващи се със справедлива търговия, трябва да спазват във всекидневната си работа.

Първи принцип: Създаване на възможности за производителите в неравностойно икономическо положение

Основен елемент, заложен в целите на организацията, е намаляването на бедността посредством търговия. Организацията подкрепя маргинализирани малки производители, независимо дали те са самостоятелни семейни предприятия, или групирани в сдружения или кооперации. Тя се стреми да им създаде възможност да излязат от ситуацията на несигурни доходи и бедност и да придобият икономическа самостоятелност и собственост. Организацията има план за действие за постигане на тази цел.

Втори принцип: Прозрачност и отговорност

Организацията е прозрачна в своето управление и в търговските си отношения. Тя е отговорна към всички заинтересовани страни и уважава деликатността и поверителността на всяка предоставена търговска информация. Организацията намира подходящи начини за въвличане на служителите, членовете и производителите в процеса на вземане на решения. Тя гарантира, че на всички търговски партньори се предоставя правилната информация. Комуникационните канали са добри и отворени на всички нива на снабдителната верига.

Трети принцип: Справедливи търговски практики

Организацията търгува със загриженост за социалното, икономическо и екологично благосъстояние на маргинализираните дребни производители и не увеличава своята печалба за тяхна сметка. Тя е отговорна и професионална и своевременно изпълнява ангажиментите си. Доставчиците спазват договорите и доставят продукти в срок и с необходимото качество и спецификации.

Купувачите на справедливо търгувани стоки, осъзнаващи финансовите предизвикателства пред производители и доставчици, гарантират, че поръчките се заплащат при получаване на документите им и в съответствие с приложените упътвания. При справедливо търгувани ръкоделия, при поискване се прави безлихвено предварително плащане на най-малко 50% от стойността на поръчката. За справедливо търгувани хранителни продукти, при

поискване се прави предварително плащане на поне 50% от стойността на поръчката при разумна лихва. Лихвените проценти, които доставчиците плащат, не трябва да са по-високи от разходите за заеми на купувачите от трети страни. Начисляването на лихва не е задължително.

Когато доставчици на справедливо търгувани продукти от южни страни получават предварителни плащания от страна на купувачите, те гарантират, че тези плащания достигат до производителите или земеделците, които изработват или отглеждат техните продукти.

Купувачите се консултират с доставчиците, преди да анулират или отхвърлят дадена поръчка. Когато поръчка се отменени не по вина на производителя или доставчика, се гарантира адекватно обезщетение за вече извършената работа. Доставчиците и производителите от своя страна се консултират с купувача, ако има проблем с доставката, и гарантират предоставянето на компенсация, когато доставените количества и качества не съвпадат с фактурираните.

Организацията поддържа дългосрочни взаимоотношения, основани на солидарност, доверие и взаимно уважение, което допринася за насърчаването и развитието на справедливата търговия. Тя поддържа ефективна комуникация с търговските си партньори. Страните, участващи в търговски отношения, се стремят да се увеличи обемът на търговията между тях, както и стойността и разнообразието на предлаганите продукти, като средство за разрастване на справедливата търговия с цел увеличаването на доходите на производителите. Организацията работи в сътрудничество с другите организации за справедливата търговия в страната и избягва нелоялната конкуренция. Тя избягва неразрешеното дублиране на дизайна на моделите на други организации.

Справедливата търговия признава, насърчава и защитава културната идентичност и традиционните умения на малките производители, отразени в дизайна на техните занаятчийски изделия, хранителните продукти и другите свързани услуги.

Четвърти принцип: Плащане на справедлива цена

Справедлива цена е цена, определена с взаимното съгласие на всички чрез диалог и участие, която осигурява справедливо заплащане на производителите, и също така може да се поддържа от пазара. Когато вече съществува ценово определяне за справедливо търгуване на стоки, то се използва като минимум. Справедливото заплащане означава

предоставяне на социално приемливо възнаграждение (в местни условия), което се счита за справедливо от самите производители и взема предвид принципа на равно заплащане за равностоен труд на жени и мъже. Маркетинговите и дистрибуторските организации, заети в справедливата търговия, подкрепят изграждането на капацитет, както се изисква от производителите, за да им се даде възможност да определят справедлива цена.

Пети принцип: Гарантиране, че не се използват детски труд и принудителен труд

Организацията се придържа към Конвенцията на ООН за правата на детето, както и към национално / местно законодателство относно наемането на деца. Организацията гарантира, че няма принудителен труд в работната си ръка и / или членове или работещи от къщи.

Организации, които купуват справедливо търгувани продукти от групи производители директно или чрез посредници, гарантират, че в производството не се използва принудителен труд и че производителят действа в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето, както и с националното / местното законодателство относно наемането на деца. Всякакво участие на деца в производството на справедливо търгувани продукти (включително учене на традиционното изкуство или занаят) винаги се оповестява, проследява и не влияе неблагоприятно върху благосъстоянието, сигурността, образователните изисквания и нуждата от игра.

Шести принцип: Ангажимент за недискриминация, равнопоставеност на половете и гарантиране на икономически възможности на жените, както и свобода на сдружаване

Организацията не дискриминира при наемането, възнагражденията, достъпа до обучение, повишаването в длъжност, прекратяването или пенсионирането въз основа на раса, каста, национална принадлежност, религия, увреждания, пол, сексуална ориентация, членство в синдикални организации, политическа принадлежност, ХИВ / СПИН статус или възраст.

Организацията има ясна политика и план за насърчаване на равенството между половете, които гарантират, че жените също като мъжете имат възможността да получат достъп до ресурсите, които са им необходими, за да бъдат продуктивни, а също и възможността да влияят върху по-широката политика, регулиране и институционална среда, които определят облика на техния стандарт на живот. Уставите на организациите и техните правила позволяват на жените да станат активни членове на организацията сами по себе си (когато организацията е на членски принцип), и да заемат ръководни длъжности в структурата на управление, независимо от статуса на жените по отношение на

собствеността на активи като земя и имущество. Когато жените са заети в рамките на организацията, дори когато това е на принципа на неофициална заетост, те получават равностойно заплащане за равностоен труд. Организацията признава пълните трудови права на жените и се ангажира да гарантира, че те получават пълно възнаграждение и осигуряване, полагащи им се по закон. Организацията отчита специалните нужди за здраве и безопасност на бременни и кърмещи жени.

Организацията зачита правото на всички работници и служители да образуват и членуват в професионални съюзи по техен избор и правото на колективно договаряне. Когато правото им да се присъединяват към синдикати и да се договарят колективно е ограничено от закона и / или политическа среда, организацията дава възможност за независимо и свободно сдружаване и на колективно договаряне между работниците и служителите. Организацията гарантира, че представителите на работниците и служителите не са обект на дискриминация на работното място.

Седми принцип: Осигуряване на добри условия на труд

Организацията осигурява безопасна и здравословна работна среда за служители и / или членове. Това е в съответствие минимум с националните и местните закони и конвенции на МОТ относно здравето и безопасността.

Работното време и условия на работници и / или членове (и всички работещи от къщи) са в съответствие с условията, установени от националните и местните закони и конвенции на МОТ.

Организациите за справедлива търговия са запознати с условията за здраве и безопасност в групите от производители, от които те купуват. Те се стремят към дълготрайно повишаване на осведомеността по въпросите на здравето и безопасността, както и към подобряване на практиките за здраве и безопасност в тези групи.

Осми принцип: Осигуряване изграждането на капацитет

Организацията се стреми да оказва положително въздействие върху развитието на малките, маргинализирани производители чрез справедлива търговия.

Организацията развива уменията и способностите на нейните служители или членове. Организациите, работещи директно с малки производители, развиват конкретни дейности, за да помогнат на тези производители да подобрят своите умения за управление,

производствени възможности и достъп до пазари - местни / регионални / международни / за справедлива търговия и масови пазари. Организации, които купуват справедливо търгувани продукти чрез посредници в южни държави, подпомагат тези посредници в развитието на капацитет за подкрепа на маргинализираните групи на производители, с които работят.

Девети принцип: Насърчаване на справедливата търговия

Организацията насърчава информираността относно целта на справедливата търговия и на необходимостта от по-голяма справедливост в световната търговия. Тя се застъпва за целите и дейностите на справедливата търговия в съответствие с обхвата на организацията. Организацията предлага на своите клиенти информация за себе си, за продуктите, които предлага на пазара, и за производителите или членовете, които изработват или отглеждат продуктите. Винаги се използват честна реклама и маркетинг.

Десети принцип: Уважаване на околната среда

Организациите, които произвеждат продукти, увеличават до максимум използването на суровини от устойчиво управлявани източници в своя обхват, купувайки при възможност на местно ниво. Те използват производствени технологии, които имат за цел да се намали потреблението на енергия и където е възможно, използват възобновяеми енергийни технологии, намаляващи емисиите на парникови газове. Те се стремят да сведат до минимум влиянието на своя отпадъчен поток върху околната среда. Производителите на справедливо търгувани селскостопански стоки свеждат до минимум своето въздействие върху околната среда посредством използването на органични производствени методи или такива с минимална употреба на пестициди.

Купувачите и вносителите на справедливо търгувани продукти дават приоритет при закупуване на продукти произведени от суровини, произхождащи от устойчиво управлявани източници, както и се стремят да имат минимално цялостното въздействие върху околната среда.

Всички организации използват рециклирани или лесно биоразградими материали за опаковане и доколкото е възможно, стоките се транспортират по море.

Версия: Октомври 2013 (с последните промени от Общото Събрание през 2013)